

Kåltørforrådnelse

[Latinsk navn](#), [Levevis og spredning](#), [Symptomer](#), [Tidspunkt](#), [Værter](#), [Forebyggelse](#), [Bekæmpelse](#), [Andre skadegørere](#)

Latinsk navn

Phoma lingam

Levevis og spredning

Når *Phoma lingam* angriber kål, kaldes sygdommen ofte kåltørforrådnelse eller sorte ben syge. Når raps angribes, kaldes sygdommen ofte rodhalsråd.

Svampen kan overleve ca. 3 år på planterester i jorden og er frøbåren. Kønnede sporer fra afhøstede vinterrapsmarker formodes at være den vigtigste smittekilde. Under fugtige betingelser spredes sporerne med regnplask eller med vinden over større afstande (0,5-4 km). Angrebet udvikles hurtigst ved 16-20°C og 100% relativ luftfugtighed.

Symptomer

Tidligere sås unge kålplanter med "sorte ben", en sort indsnøring nederst på kimstængelen, som følge af frøsmitte, hvilket bevirkede, at planterne senere væltede ("væltesyge"). Brug af bejdsemidler gør, at denne form af sygdommen sjældent ses.

Angreb ses som gråbrune pletter på blade og bladribber, og sorte sporehuse ses. Pletterne har tendens til at gå ind i hovedet på kålen og kan blive pergamentagtige. Angreb kan også spredes til rodstocken under høst og herfra brede sig til hovedet under lagring (ved temperatur over 0°C).

Tidspunkt

Angreb sker typisk i eftersommeren.

Værter

De fleste korsblomstrede arter kan angribes, men modtageligheden varierer. Mest modtagelig er kinakål; herefter kommer rødkål, savoykål, rosenkål og hvidkål. Middel modtagelig er blomkål, broccoli og raps. Små planter med mindre end 6 blade er mest modtagelige.

Forebyggelse

Sædskifte med 4-5 år mellem korsblomstrede arter, nedpløjning af planterester og god afstand mellem gamle og nye marker samt afstand til vinterrapsmarker. Undgå at få jord på planterne ved høst og nedkøl til 0°C så hurtigt som muligt. Der er sortsforskelle i modtagelighed, men der er p.t. ingen konkret viden om de dyrkede blomkålsorter.

Bekæmpelse

Der er ingen godkendte bekæmpelsesmidler.

Phoma på kinakål - bemærk de små sorte sporehuse. (Foto: L. A. Hobolth).

Phoma på bladribbe af kinakål. (Foto: Ghita Cordsen Nielsen).

Phoma på hvidkål - bemærk de sorte sporehuse. (Foto: Ghita Cordsen Nielsen).

